

زندوپارک قشم

سازمان منطقه‌ای آزاد قشم
QESHM FREE AREA

Qeshm Island Geopark No. 1 August 2013

ژئوپارک قشم، زیبایی‌های زمین

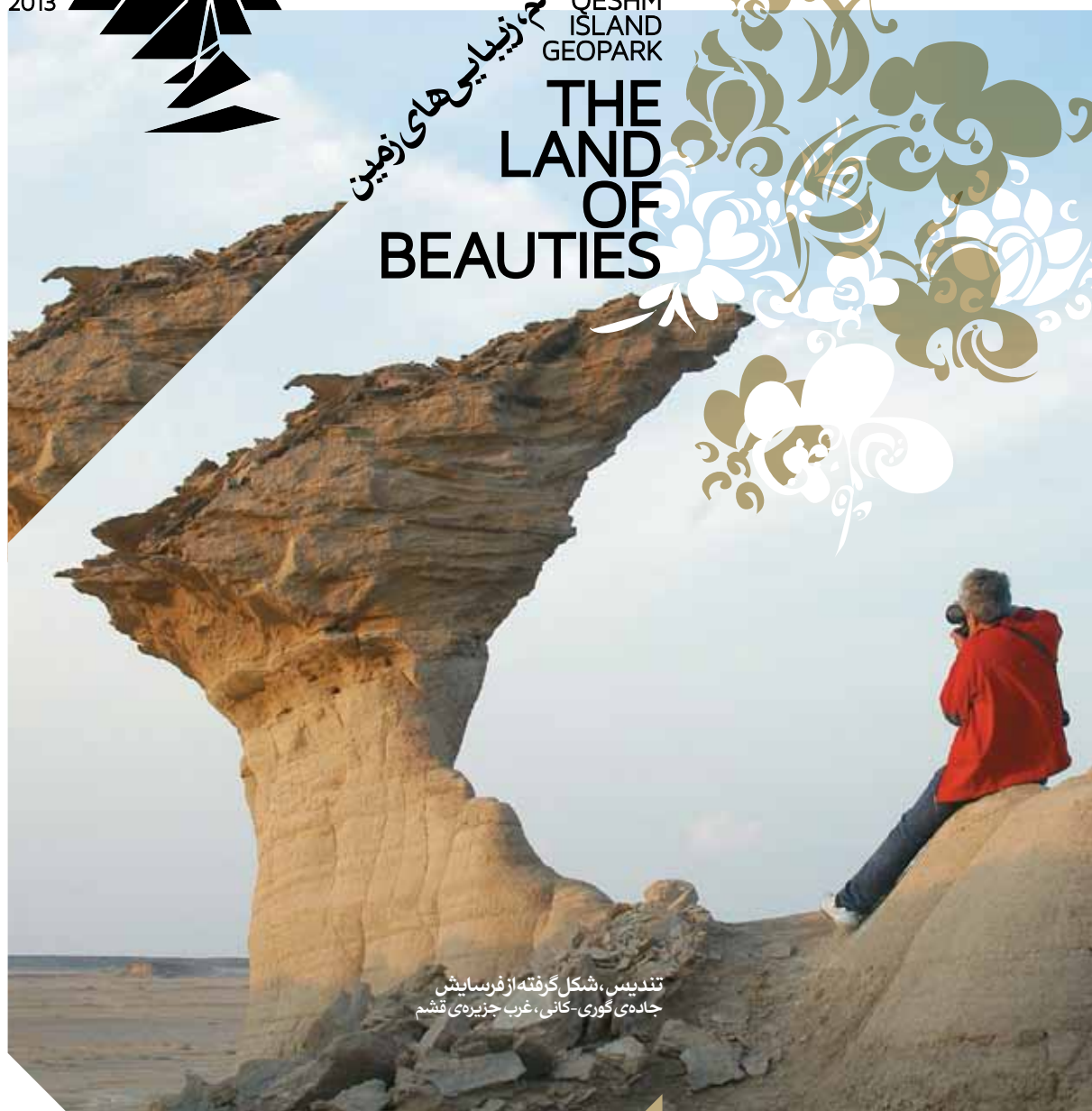
QESHM ISLAND GEOPARK
THE LAND OF BEAUTIES

به دنیا که آمدم ژئوپارک صدایم کردند و گفتند افتخار ما خواهی شد. تو که بزرگ شوی عصای دستمان می‌شوی در این پیچ و خم زندگی، می‌شوی هم بازی و آموزگار فرزندانمان، رفیق و همراه مردم شهر و دیارمان، از خاطرات قدیم برای همه می‌گویی و یک دل و یک رنگمان می‌کنی. یادمان می‌دهی که گلیم را چگونه از آب می‌کشند و به دنیایمان رنگ و بویی خودمانی می‌دهی و مفهوم موهبت الهی و توانایی را برایمان به ارمغان می‌آوری. حالا قد کشیده‌ام و بزرگ شده‌ام، می‌خواهم به آرزوهایشان جامه‌ی عمل بپوشانم، سرناسازگاری با کسی ندارم، هوای سازش و همکاری است که در سرم پر می‌زند. آمده‌ام برای هم‌رنگی و پویایی، برای شور و شغف زندگی.

حال هم دست به قلم شده‌ام تا بنویسم هر آنچه را که باید نوشت تا بگویم حرف‌هایم را، غم را و شادی‌هایم را...

صفحه‌ی دو

ژئوپارک قشم،
تنها ژئوپارک
خاورمیانه است و...

تندیس، شکل گرفته از فرسایش جاده‌ی گوری-کانی، غرب جزیره‌ی قشم

نیکی برآیند خرد است
ورسالت ما کسب رضایت حق تعالی

موسسه عام‌المنفعه سپید قشم

این موسسه با اعتماد و اعتبار خیرین به دنبال ایجاد جامعه سالم و بدور از مشکلات، حامی گروه‌های ضعیف جزیره قشم می‌باشد و به دنبال بازآفرینی شادی در زندگی تمام کسانی است که به نوعی درگیر مشکلات اجتماعی و اقتصادی هستند. امید است تا در سایه این موسسه دیگر شاهد ناامیدی در خانواده‌های آسیب‌پذیر قشم نباشیم.

موسسه عام‌المنفعه سپید قشم در نظر دارد با مدیریت کارآمد و سرمایه‌گذاری خردمندانه به عنوان یک موسسه خیریه برتر در سطوح جهانی معرفی گردد.

نشانی:

قشم، میدان گل‌ها، بلوار پژوهش،
مرکز بین‌المللی رشد قشم، واحد B8
تلفکس: ۰۷۶۳-۵۲۴۰۸۰۷

ایمیل: info@sepideqeshm.ir

شماره حساب:

۴۰۲۸۱۰۱۱۱۰۹۰۷۷۱

بانک پاسارگاد

شعبه قشم

موسسه عام‌المنفعه سپید قشم با هدف بهبود سلامتی و تندرستی در جامعه و بالا بردن سطح کیفیت زندگی در جزیره قشم با هدف حمایت از افراد کم‌بضاعت، نخست برای کمک به درمان بیماری‌های خاص و در ادامه یاری رساندن به حل مشکلات اجتماعی خانواده‌ها و اقشار آسیب‌پذیر جامعه تاسیس گردید.

موسسه خیریه سپید قشم

آچین کشت
قشم
رمکان، ابتدای نخلستان جوادآباد.
تلفن ۰۹۱۷ ۱۶۹۷۳۸۴

ژئوپارک جهانی قشم
پشتیبان تولیدات محلی

Supported by
Qeshm Global Geopark

Qeshm Achin Kesh

ژئوپارک یعنی گردشگاه زمین و در واقع منطقه ای است وسیع با مرزهای مشخص که دارای چندین پدیده و میراث بارز و مهم زمین‌شناسی است. آثاری مانند میراث فرهنگی، بوم‌شناسی و جاذبه‌های طبیعی نیز می‌تواند موجب افزایش ارزش و اهمیت یک ژئوپارک گردد. ژئوپارک‌ها به دنبال توسعه پایدار هستند، به این معنا که هم نسل کنونی و هم نسل‌های آینده بتوانند از این میراث طبیعی به یک اندازه استفاده کنند. ژئوپارک‌ها زیر نظر UNESCO و توسط بالاترین مقام حکومتی منطقه‌ای که ژئوپارک در آن واقع شده است، مدیریت و اداره می‌شوند.

گامی کوچک...

رونق اقتصاد محلی مبنای توسعه و پیشرفت اصولی یک جامعه است. رونق اقتصادی به تنهایی ایده‌آل نیست و در کنار آن فرهنگ نیز می‌بایست توسعه یابد. امروزه صنعت گردشگری با توجه به سودآوری بالا و سبز بودن آن بسیار مورد توجه قرار گرفته است. ایده ژئوپارک که نوع خاص آن یعنی زمین گردشگری را در راستای رونق اقتصادی محلی ترویج می‌نماید، نوع متبلور شده آن و به عبارت دیگر نوع فرهنگی آن است. در ژئوپارک‌ها علاوه بر میراث زمین‌شناسی، مردم در محور گردشگری قرار گرفته و جامعه به عنوان جزء لاینفک طبیعت از اهمیت بالایی برخوردار است.

ژئوپارک قشم نیز به عنوان تنها ژئوپارک خاورمیانه، دارای میراث زمین‌شناسی بسیار ارزشمند و جامعه محلی با پیشینه فرهنگی بسیار غنی است که آن را از سایر ژئوپارک‌ها متمایز کرده است. اکنون ژئوپارک قشم در حال توسعه است و در راستای دستیابی به اهداف بنیادین خود یعنی حفظ میراث زمین‌شناختی و توسعه پایدار در تلاش است.

این نشریه به همین منظور و جهت آگاهی‌رسانی و ارتباط بیشتر ژئوپارک قشم با جامعه پیرامون و درون خود منتشر می‌شود و امید است گامی کوچک باشد برای رسیدن به اهداف بزرگ...

دکتر علی ملانوری
معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری

تاریخچه شکل‌گیری ژئوپارک‌ها

مفهوم ژئوپارک، برای اولین بار در سال ۱۹۹۱ در کنوانسیون حقوق میراث زمین، در فرانسه^۱ مطرح شد. در بیانیه پایانی آن کنوانسیون از ژئوپارک به عنوان وسیله‌ای برای حفاظت از میراث زمین‌شناسی و توسعه پایدار بومی در قالب یک شبکه جهانی یاد شد. در سال ۱۹۹۷ بخش علوم زمین یونسکو در پاسخ به بیانیه کنوانسیون مذکور، موضوع برنامه ژئوپارک‌های یونسکو را به منظور حمایت از فعالیت‌های ملی و بین‌المللی در جهت حفظ میراث زمین‌شناسی معرفی نموده است. در سال ۲۰۰۰، نمایندگانی از ۴ کشور اروپایی برای امضای تفاهم‌نامه‌ای با موضوع توسعه اقتصادی بومی، از طریق حفاظت از میراث زمین‌شناسی و ترویج ژئوتوریسم با هم دیدار نمودند. نتیجه آن دیدار تشکیل شبکه ژئوپارک‌های اروپایی (EGN)^۲ بود.

اولین اقدام مهم EGN امضای توافق‌نامه همکاری با یونسکو در سال ۲۰۰۱ بود. طی این موافقت‌نامه، شبکه مذکور تحت حمایت یونسکو قرار گرفت.

در سال ۲۰۰۴ شمار ژئوپارک‌های اروپایی به ۱۷ پارک رسید که پس از پیوستن ۸ ژئوپارک ملی جدید چین، شبکه جهانی ژئوپارک‌های ملی تحت حمایت یونسکو ایجاد شد. شبکه جهانی ژئوپارک‌ها (GGN) از آن زمان تاکنون اقدام به تشویق دیگر کشورها برای پیوستن به این شبکه جهانی نموده است. در سال ۲۰۰۶ ژئوپارک قشم پس از مطالعات لازم و بازدید کارشناس شبکه، به اعضای شبکه ژئوپارک‌های جهانی پیوست.

۱- Digne ۲- European Geoparks Network

ژئوپارک قشم

ژئوپارک قشم با وسعتی بالغ بر ۱۵۶۱ کیلومتر مربع، تمامی جزیره قشم به جز محدوده شهرهای قشم و درگهان را شامل شده و دارای ۲۷ ژئوسایت است:

- ۱- دره ستاره‌ها ۲- گرگرا کوه ۳- بام قشم ۴- دره تندیس‌ها ۵- دره شور
- ۶- تنگه چاه کوه ۷- نمکدان ۸- کریون ۹- موزه ژئوپارک ۱۰- پهنه گلی
- ۱۱- کارگه ۱۲- دیواره گوری ۱۳- صخره خرچنگ‌ها ۱۴- روستای لافت
- ۱۵- صخره لاک پشت‌ها ۱۶- جنگل‌های حرا ۱۷- جزایر ناز ۱۸- سایت حفاظت لاکپشت‌های پوزه عقابی ۱۹- کارگاه لنج‌سازی ۲۰- خلیج دلفین‌ها ۲۱- بصیرا ۲۲- جزیرتو ۲۳- بالاشهر ۲۴- ژئولینک ۲۵- قبرستان انگلیسی‌ها ۲۶- چاکاویر ۲۷- تنگه عالی

ژئوپارک قشم، تنها ژئوپارک خاورمیانه است که در سال ۱۳۸۵ به عضویت شبکه جهانی ژئوپارک‌ها (GGN) درآمد و به این ترتیب ایران در زمره ۲۷ کشور دارای ژئوپارک در سطح جهان قرار گرفت.

ژئوپارک قشم به دلیل واقع‌شدن در منطقه خاورمیانه می‌تواند به عنوان پل ارتباطی ژئوپارک‌های اروپایی و جنوب شرق آسیا نقش ایفا کند.

علاوه بر پدیده‌های زمین‌شناسی، ژئوپارک قشم دارای پدیده‌ها و زیبایی‌های فرهنگی، اجتماعی و طبیعی است. فرهنگ غنی مردم محلی، جنگل‌های حرا؛ لاک‌پشت‌ها، دلفین‌ها، همگی دلیلی بر این مدعا هستند.

مردم این منطقه همه ساله مراسم آیینی گوناگونی برگزار می‌کنند که دریا به عنوان عنصر اصلی در بن مایه‌ی همگی آن‌ها حضور دارد...

بندر لافت در شمال غربی جزیره قشم و در پیش‌آمدگی خشکی‌های جزیره واقع شده است و سابقه سکونت آن به روزگار قبل از اسلام و شاید به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی، به دوره پادشاهان ماد

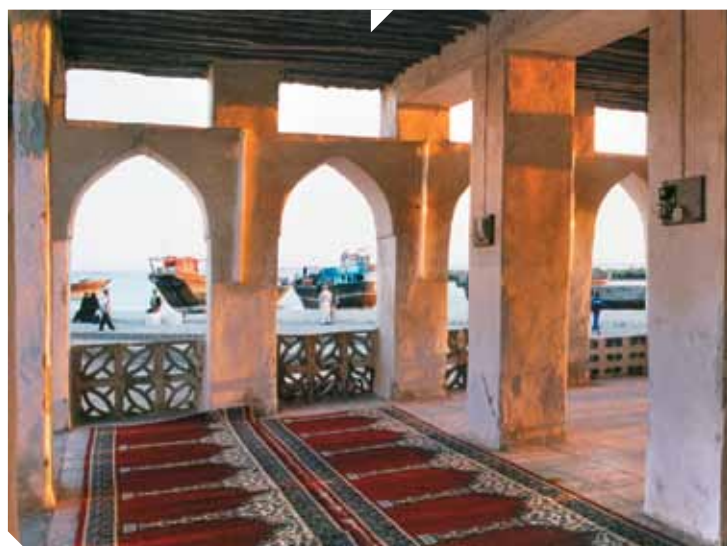
برسد.

جنگل‌های حرا، آب شیرین (چاه‌های تلا- تل آب و آب انبار) و نزدیکی به خاک ایران (کمترین فاصله جزیره با سرزمین اصلی) از اصلی‌ترین عوامل شکل‌گیری لافت به عنوان یک مجتمع زیستی هستند.

معماری خاص، وجود تعداد زیادی بادگیر که سیمای شهر را به زیبایی آراسته، قلعه نادری و هم چنین وجود چاه‌های تلا که با تعداد ۳۶۶ تایی خود فلسفه و داستانی خاص را دنبال می‌کنند، همه و همه باعث اهمیت بندر تاریخی و زیبای لافت شده‌اند.

نگاره‌های حنا، پوشش و شیوه آرایش زنان از ویژگی‌های هنری این منطقه به شمار می‌رود و خوس‌دوزی، شک‌بافی و زری‌بافی و ساخت وسایل حصیری از صنایع دستی مهم لافت محسوب می‌شود. مردم این منطقه همه ساله مراسم آیینی گوناگونی برگزار می‌کنند که دریا به عنوان عنصر اصلی در بن مایه‌ی همگی آن‌ها حضور دارد. رقص عزوا و مراسم مولودخوانی حکایت از میراث معنوی دیرینه این منطقه دارد. با توجه به سابقه تاریخی، صنایع لنج‌سازی بندر لافت همچنان فعال است و برخی از افراد بومی قادر به صحبت کردن به زبان‌های آفریقایی و هندی می‌باشند که این امر به پیشینه تجارت و داد ستد با این کشورها باز می‌گردد. محلی‌ها غریبه‌گریز نیستند که دلیل آن نیز داشتن روابط فرهنگی و تجاری با مناطق همجوار است.

تمامی این ویژگی‌ها چراغ راهی هستند که لافت به عنوان یکی از جوامع محلی درون قلمرو ژئوپارک، نیازمند توجه و توسعه هر چه بیشتر است تا با معرفی به جامعه جهانی، هر روز نظاره‌گر پیشرفت و ارتقای کیفیت زندگی و پراکنش فرهنگ غنی، آداب، سنن و هنرهای زیبای مردم این منطقه به دیگر نقاط باشیم.

امروز ناخدا امینی یکی از همیاران فعال ژئوپارک است و می‌تواند الگوی مناسبی برای دیگر افراد جامعه محلی باشد تا علاوه بر کسب درآمد حاصل از حضور گردشگران، به بهبود و توسعه پایدار منطقه خود و ژئوپارک نیز کمک کنند...

یکی از نمونه‌های تعامل بین ژئوپارک قشم و مردم بومی، شکل‌گیری مهمانسراهای محلی می‌باشد. در چنین همکاری‌هایی است که افراد یک منطقه با آگاهی یافتن از

فواید حضور گردشگران در ژئوپارک و پیامدهای مثبت آن، نظیر بالارفتن سطح کیفی زندگی به دلیل توسعه زیرساخت‌ها و کسب درآمد، به ارزش سرمایه‌ای که در کنار آن زندگی می‌کنند پی برده و حفاظت از میراث زمین‌شناسی را سر لوحه خود قرار می‌دهند.

ناخدا اسماعیل امینی، یکی از این افراد است که از سال‌ها پیش با تبدیل منزل شخصی خود در روستای طبل به یک مهمانسرای محلی جهانگردی، عزم خود را جزم کرده تا از مهمانان، گردشگران و بازدیدکنندگان ژئوپارک جهانی قشم و این جزیره سراسر زیبایی، به بهترین شکل ممکن و با رسوم و سنن بومی و محلی قشم، پذیرایی کند. امروز ناخدا امینی یکی از همیاران فعال ژئوپارک است و می‌تواند الگوی مناسبی برای دیگر افراد جامعه محلی باشد تا علاوه بر کسب درآمد حاصل از حضور گردشگران، به بهبود و توسعه پایدار منطقه خود و ژئوپارک نیز کمک کنند.

ژئوپارک قشم نیز آماده ارائه مشاوره و راهنمایی به افراد علاقه‌مند به ایجاد مهمانسرای محلی بوده و پس از گذراندن آموزش‌های لازم، به مهمانسراهای واجد صلاحیت مجوز همیاری اعطا خواهد کرد.

تجربه ثابت کرده است که دستیابی به اهداف در هر مجموعه ای در سایه‌ی مشارکت و استفاده از دانش افکار مختلف امکان پذیر است. ژئوپارک نیز از این قاعده مستثنی نیست. به همین منظور ژئوپارک قشم در حال ایجاد گروه کارشناسان داوطلب ژئوپارک (کاداژ) است تا افرادی که مایل هستند از این طریق به ژئوپارک کمک کنند. عضویت در کاداژ به معنی اختصاص دادن چند ساعت از وقت خود در ماه برای کمک به ژئوپارک است و هیچگونه هزینه مالی را به اعضا تحمیل نمی‌کند. افرادی که به کاداژ بپیوندند، در وبسایت ژئوپارک معرفی شده و رزومه آنها در پروفایل کاداژ قرار خواهد گرفت. افراد علاقه‌مند برای عضویت در کاداژ، می‌توانند از طریق تارنمای ژئوپارک به نشانی www.Qeshmgeopark.ir اقدام به ثبت نام نمایند.

< پروژه توانمندسازی و جلب مشارکت جوامع روستایی در مدیریت مشارکتی ژئوپارک قشم با استفاده از تجربیات بدست آمده از الگوی GEF/SGP در جزیره قشم آغاز شد.
< تابلوهای ترافیکی ژئوپارک در بیش از ۳۰ نقطه جزیره نصب شد.
< پروژه‌های توسعه و تجهیز ژئوسایت‌های، چاهکوه، جنگل حرا (اسکله‌های سهیلی و طبل)، دره شور، دره ستاره‌ها، گوران، بهنه گلی درکو، سلخ و نمکدان آغاز شد.
< بخش فارسی وبسایت ژئوپارک قشم راه‌اندازی شد.

سلام سلام عزیزم فرزند نازنینم
من ژئوپارک قشمم واست یه شعر نوشتم
اگر بیای تو پیشم دستتو من می‌گیرم
با هم میریم به دریا به ساحل و به جزایر
لاک‌پشت‌ها رو می‌بینیم با دلفین عکس می‌گیریم
ماهی رنگی رنگی، وای تو چه قد قشنگی
بیا بریم به خوربس اونجا که چندتا غار هست
دژهی من رو دیدی؟؟ ازش ستاره چیدی؟؟
افتاده یک ستاره هر چیزیه شکلی داره
تو دره‌ی ستاره گردش چه حالی داره
اگر بریم به چاهکوه می‌بینی چاه توی کوه
فرسایشش رو دیدی؟ ازش چیزی شنیدی؟
آب زلال بی‌بو جمع می‌شه اونجا تو کوه
یه جای خوب دیگه همین جا تو جزیره
راهش یه ذره دوره پر از غارهای شوره
اسمش غار نمکدان قندیل داره فراوان

مدیریت ژئوپارک قشم در نظر دارد مسابقه عکس ژئوپارک برگزار نماید. به همین منظور دوستانی که مایل هستند و عکس‌های زیبایی از ژئوسایت‌های قشم را در اختیار دارند می‌توانند در این مسابقه شرکت نمایند. به عکاس بهترین عکس جایزه نفیسی اهدا خواهد شد. نشانی الکترونیکی ما برای فرستادن کارها competition@qeshmgeopark.ir و حداکثر مهلت ارسال آثار ۹۲/۷/۱ می‌باشد. این مسابقه هیچ شرایطی نداشته و همه می‌توانند در آن شرکت کنند. عکس‌های ارسالی برگردانده نخواهد شد و از آن‌ها در محصولات ژئوپارک (کتاب، کتابچه، بروشور، پوستر، وبسایت و ...) استفاده می‌شود.

ارتباط با ما

این نشریه در ابتدای راه خود بوده و برای رسیدن به کیفیت مطلوب راه درازی را پیش رو دارد. اما کمک شما عزیزان و دوستداران ژئوپارک قشم باعث کوتاه‌تر شدن این مسیر خواهد شد. هر انتقاد، پیشنهاد و حتی مشارکت در نوشتار ماهنامه کمک بزرگی به موفقیت این نشریه خواهد بود.

همکاران این شماره

عکس‌ها:
احمد بازماندگان قشمی،
مجید یاسینی،
عبدالخالق طاهری
نوشتار:
عبدالرضا دشتی‌زاده،
مرتضی فاضل
اقبال زبیری
عکس روی جلد:
احمد بازماندگان قشمی

تارنما: www.Qeshmgeopark.ir

ایمیل: Info@Qeshmgeopark.ir

نشانی: قشم، نخل زرین، بلوار امام‌قلی خان،
ساختمان ژئوپارک قشم، طبقه دوم، مدیریت
ژئوپارک قشم

تلفکس: ۰۷۶۳۵۲۴۲۲۸۲

تلفن: ۰۷۶۳۵۲۴۲۲۸۳

طراح گرافیک و مدیر هنری:
حمید مصدق
چاپ و تولید:
نشر ماه‌وما